

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner

Euroopan unionin osarahoittama

SEAMK

Ymmärrys on turvallisuutta

Miksi ”suomi ensin” -malli vaarantaa työturvallisuuden – ja miten kognitiivinen tiede tarjoaa turvallisemman ratkaisun monikielisille työpaikoille.

Co-Work Työelämäkumppani – kansainvälisen yhteistyön ekosysteemi

Tekoälymerkintä: Tämän esityksen laadinnan visualisoinnissa on käytetty NotebookLM-työkalua.

Euroopan unionin osarahoittama

Euroopan unionin osarahoittama

Kognitiivinen ylikuormitus heikentää turvallisuutta

Pohditaan tätä:

Jos turvallisuuskoulutus tapahtuu suomea opettelevalle suomeksi, jota hän ei vielä hallitse, mihin suuri osa aivojen kapasiteetista kuluu? Suomen kielen dekoodaamiseen eli ns. pureskeluun.

Veisikö tuo pureskelu tilaa kriittiseltä turvallisuusajattelulta, kuten vaarojen tunnistamiselta, riskin ymmärtämiseltä ja toiminnalliselta muistamiselta?

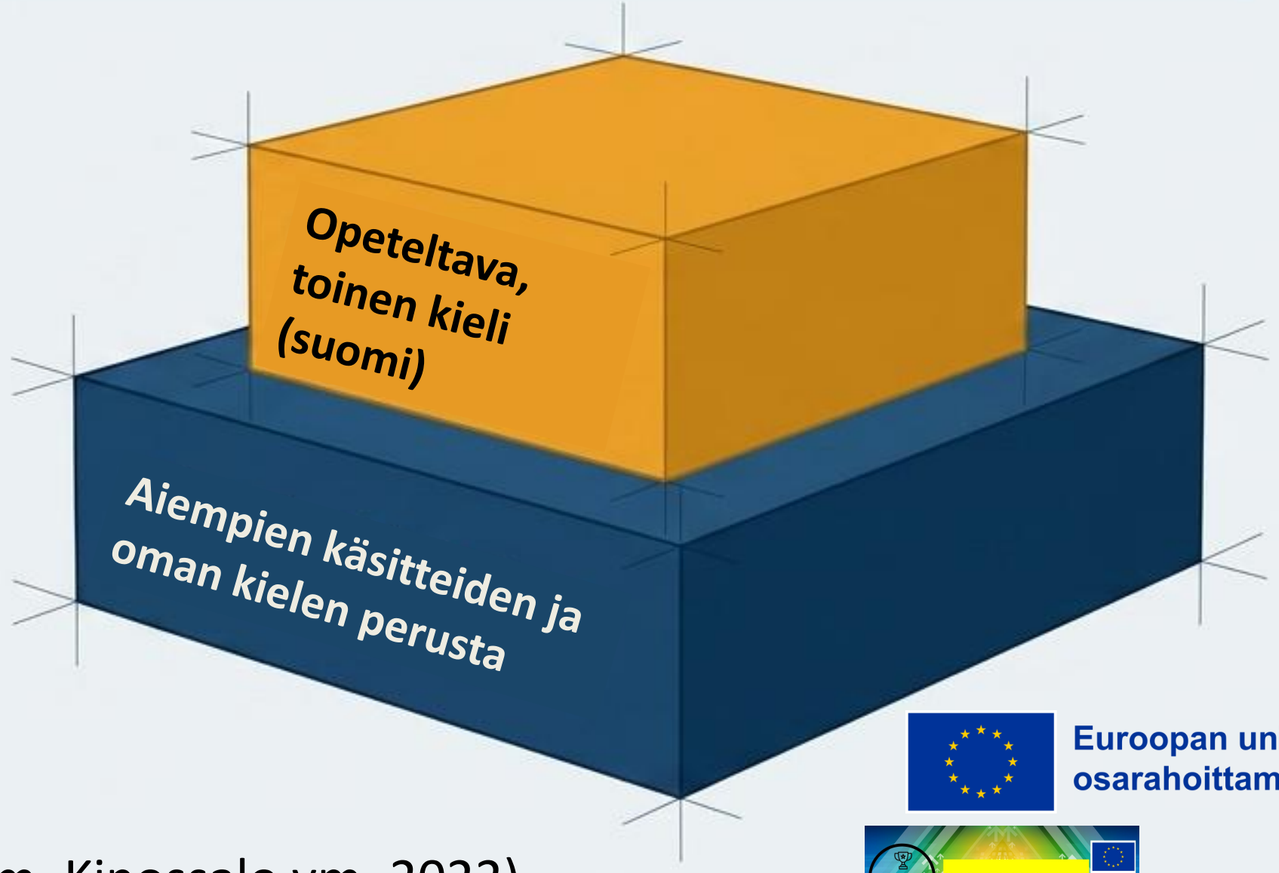
Tekoälyn luoma havainnollistuskaavio.

NotebookLM

Oppiminen alkaa merkityksestä, ei kohdekielestä

”Ihminen rakentaa uuden tiedon aina aiemmin omaksutun tiedon, käsitteiden ja kielellisten rakenteiden varaan.”

Aikuiskasvatuksen tutkimus osoittaa, että oppiminen ei ala tyhjiöstä.
Oma ensikieli tai vahvin käyttökieli on tehokkain väline uusien, monimutkaisten turvallisuuskäsitteiden sisäistämiseen.

Oma kieli on oppimisen ja merkitysten kieli (esim. Kinossalo ym. 2022).

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK
NotebookLM

Käsitteellinen silta: Kielten välinen siirtovaikutus siirtovaikut

Kieltenvälisen siirtovaikutuksen tutkimus (cross-linguistic transfer) tukee näkemystä siitä, että

- **ensikielellä rakentunut käsitteellinen ymmärrys toimii siltana uuden kielen oppimiselle sekä uuden tiedon omaksumiselle** (Odlin, 1989; Jarvis & Pavlenko, 2008).
- Oppiminen ei ala uudessa kielessä tyhjästä, vaan uusi tieto rakentuu aiemmin ymmärrettyjen merkitysten ja käsitteiden varaan.

Kun turvallisuuskäsite on ensin sisäistetty omalla vahvimmalla kielellä, siihen liittyvän suomenkielisen terminologian oppiminen ja käyttö työtilanteissa helpottuu merkittävästi.

Euroopan unionin osarahoittama

NotebookLM

Monitieteinen tuki ”ymmärrys ensin” -mallille

Monikielinen pedagogiikka

Aikuisten toisen kielen oppiminen rakentuu olemassa olevan kieli- ja käsiterakenteen päälle (esim. Choi & Ziegler, UNESCO).

Kielten välinen siirtovaikutus

Käsitteellinen tieto siirtyy kielten välillä. Monikielisyys ei häiritse, vaan vahvistaa oppimista (esim. Odlin, Jarvis & Pavlenko).

Työturvallisuus & Kognitio

Turvallisuuskoulutus työntekijän omalla kielellä hallitsee kognitiivista kuormaa ja parantaa siirtovaikutusta työhön (esim. Johnson et al., Lehikko).

Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK
NotebookLM

Kaksi lähestymistapaa, täysin eri lopputulokset

	suomi ensin -malli	ymmärrys ensin -malli
Kognitiivinen kuorma	Korkea (kuluu dekoodaamiseen)	Matala (vapautuu ajatteluun)
Oppimisen fokus	Kielellinen suorittaminen	Vaarojen tunnistaminen ja reagointi
Siirtovaikutus työhön	Heikko	Vahva
Suomen kielen oppiminen	Hidas (irrallista)	Tuettu (kontekstuaalista)
Turvallisuusriski	**Kriittinen**	**Minimoitu**

Euroopan unionin osarahoittama

NotebookLM

Tekoälymerkintä: kuva vasemmalla Chat Gpt.

Tärkeintä on....

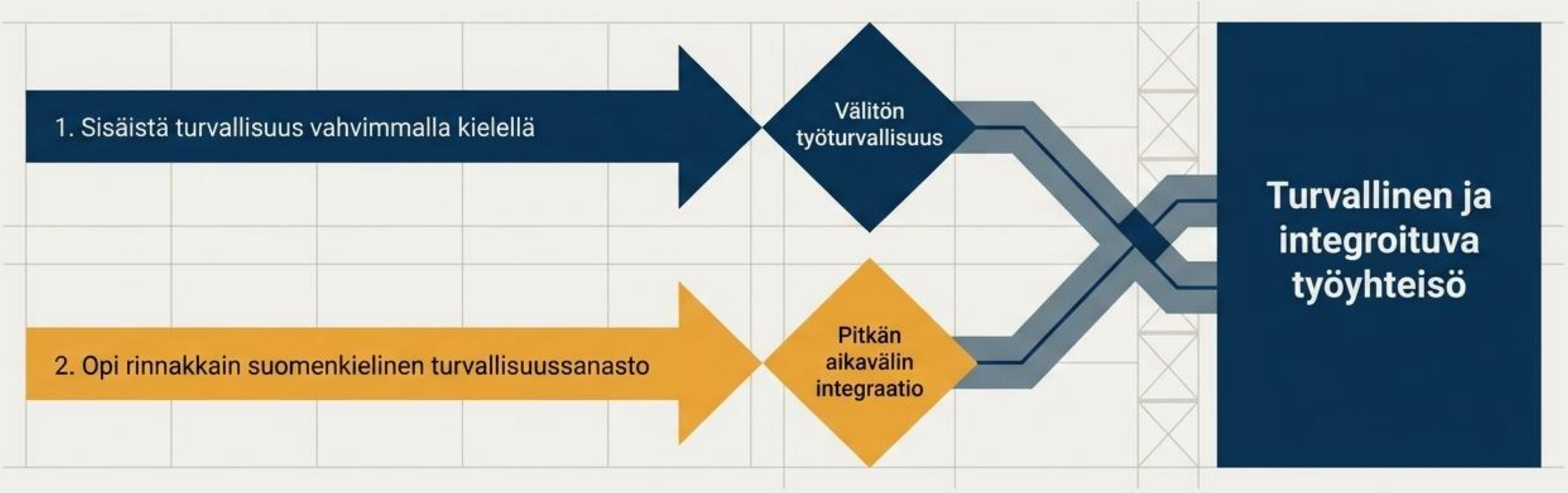
Euroopan unionin osarahoittama

Co-Work Työelämäkumppani
Co-Work Workplace Partner
SEAMK

NotebookLM

Ratkaisu: Rinnakkainen oppimismalli

Pedagogisesti perusteltu malli ei ole ”opettele ensin turvallisuus suomeksi”. Vaan: ”Sisäistä turvallisuus omalla vahvimmalla kielelläsi ja opi samalla turvallisuuden keskeinen suomenkielinen sanasto.”

Euroopan unionin osarahoittama

NotebookLM

Euroopan unionin osarahoittama

Kohti aidosti turvallista monikielistä työelämää

yhtenäinen tiedollinen perusta kielestä riippumatta

Rakenna ja opeta vasta sitten perussanat suomeksi!

Pedagogisesti ja turvallisuuden näkökulmasta kaikkein riskialttein vaihtoehto on tilanne, jossa työntekijä joutuu vastaanottamaan kriittisen turvallisuusinformaation kielellä, jota hän ei vielä riittävästi ymmärrä.

NotebookLM

Euroopan unionin osarahoittama

Tärkeintä on....

Kirjallisuutta ja lähteitä:

- Cenoz, J. (2013). Theinfluenceof bilingualismon thirdlanguage acquisition: Focus on multilingualism. Language Teaching, 46(1), 71–86. https://doi.org/10.1017/S0261444811000218
- Choi, J., & Ziegler, G. (2015). Literacyeducationfor low-educatedsecondlanguage learningadultsin multilingualcontexts: Thecase of Luxembourg. MultilingualEducation, 5, Article4, 1–21. https://doi.org/10.1186/s13616-015-0024-7
- Goli, A. (2023). Translanguaginginstructionand readingcomprehensionskillsof JapaneseEFL learners: A quasi-experimentalstudy. Journal of Language and Education, 9(1), 60–76. https://doi.org/10.17323/jle.2023.14069
- Hanemann, U., & Scarpino, C. (2016). Literacyin multilingualand multiculturalcontexts: Effectiveapproachesto adultlearningand education. UNESCO Institute for Lifelong Learning.
- Jarvis, S., & Pavlenko, A. (2008). Crosslinguisticinfluencein language and cognition. Routledge.
- Johnson, W. D., CamillePeres, S., Benden, M. E., Mehta, R. K., Pickens, A., Lee Smith, M., Sweany, N., & Johnson, M. A. (2021). Lingualand non-lingualsafetytrainingmethodologyeffectiveness: Doeslanguage of originimpacteffectiveness? International Journal of Industrial Ergonomics, 86, Article103183. https://doi.org/10.1016/j.ergon.2021.103183
- Kinossalo, M., Jousmäki, H., & Intke-Hernandez, M. (2022). Life-story pedagogy for identity: Through linguistic and cultural recognition to participation and equity. Apples - Journal of Applied Language Studies, 16(2), 99-119. https://doi.org/10.47862/apples.111953
- Odlin, T. (1989). Language transfer: Cross-linguisticinfluencein language learning. Cambridge UniversityPress.
- Sulkunen, S., Nissinen, K., & Malin, A. (2021). Theroleof informallearningin adults' literacyproficiency. European Journal for Researchon theEducationand Learning of Adults, 12(2), 207–222. https://doi.org/10.3384/rela.2000-7426.3357

NotebookLM